

DE VLAAMSE MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft:

- Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over de Vervoersautoriteit
- Principiële goedkeuring

Samenvatting

Het voorliggende ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering bevat een aantal bepalingen in uitvoering van artikel 4 en 5 van het decreet van 25 februari 2022 betreffende de Vervoersautoriteit.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Dit ontwerp van besluit heeft binnen het Beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken betrekking op het gemeenschappelijk vervoer.

De oprichting van een Vervoersautoriteit als gespecialiseerde entiteit voor de uitoefening van een aantal taken als zgn. 'bevoegde instantie' zoals voorzien in de Europese verordening 1370/2007 en voor het uitoefenen van regietaken inzake openbaar personenvervoer, namelijk het lijngebonden openbaar vervoer en het vervoer op maat werd wettelijk geregeld door het decreet van 25 februari 2022 betreffende de Vervoersautoriteit.

Dit besluit omschrijft en verduidelijkt de taken van zowel de DAB Vervoersautoriteit als de administratieve Vervoersautoriteit. De procedurele modaliteiten inzake de eventuele overdracht van personeelsleden van de Vlaamse Vervoermaatschappij naar het departement Mobiliteit en Openbare Werken zullen later in een afzonderlijk besluit worden opgenomen, gelet op de specifieke procedure die hiervoor dient doorlopen te worden.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2022/281 van 6 juli 2022.

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 29 juni 2022.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Het besluit bestaat uit 3 hoofdstukken en 9 artikelen:

- vooreerst worden de taken van de administratieve Vervoersautoriteit als onderdeel van het departement Mobiliteit en Openbare Werken gespecificeerd;
- vervolgens worden de taken en de leiding van de DAB Vervoersautoriteit nader omschreven;
- ten slotte bepaalt dit besluit de inwerkingtreding van bovenvermeld decreet.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1

Dit artikel omschrijft in algemene termen de taak van de administratieve Vervoersautoriteit die binnen het Departement Mobiliteit en Openbare Werken wordt opgericht, i.e. het verrichten van specifieke regietaken die verband houden met het openbaar personenvervoer over de weg of het spoor, namelijk het lijngebonden openbaar vervoer (i.c. het kernnet en het aanvullend net) en het vervoer op maat.

Artikel 2

Dit artikel geeft een meer gedetailleerde beschrijving van de taken van de administratieve Vervoersautoriteit zonder daarom al te zeer in detail te gaan.

Het punt 1° omvat wat de facto de belangrijkste taak van de Vervoersautoriteit zal worden, nl. de monitoring en evaluatie van de uitvoering van de contracten die verband houden met het openbaar personenvervoer, vermeld in artikel 1. Dit omhelst de monitoring en de evaluatie van de contracten voor de exploitatie van het kernnet en aanvullend net enerzijds (momenteel heeft dit enkel betrekking op het openbare dienstencontract dat met De Lijn zal worden afgesloten) en de contracten voor het vervoer op maat anderzijds, maar eveneens de contracten voor de aanvullende deelsystemen in het kader van Basisbereikbaarheid en de contracten voor het leerlingenvervoer bijzonder onderwijs. Ook het contract inzake de Mobiliteitscentrale die instaat voor de operationele planning van het vervoer op maat en het leerlingenvervoer wordt opgevolgd door de Vervoersautoriteit. Het personeel van de Vervoersautoriteit zal ook de taken die verband houden met het begrotings- en financieel beheer van deze contracten uitvoeren binnen en voor de DAB Vervoersautoriteit die opgericht werd door artikel 5 van het decreet van 25 februari 2022 betreffende de Vervoersautoriteit aangezien de DAB zelf geen eigen personeel zal hebben.

Het punt 2° bepaalt dat de taken van de Hoppinpuntenmanager worden ondergebracht bij de Vervoersautoriteit. Dit omvat de regie de Hoppinpunten in brede zin (maar omvat niet de aanleg of het beheer van de Hoppinpunten zelf), bv. het formuleren van voorstellen voor het aanpassen van de typologie en het systeem van de Hoppinpunten of het bijhouden van een actuele inventaris.

Het punt 3° beschrijft verschillende taken i.v.m. gegevens inzake het openbaar personenvervoer. Het gaat zowel om gegevens die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de contracten inzake openbaar personenvervoer (bv. een databank van vervoerders en hun voertuigen die instaan voor het Vervoer op Maat, wat een absolute noodzaak is voor het werk van de Hoppincentrale), de opvolging van deze contracten d.m.v. een systeem van Kritische Prestatie Indicatoren (KPI) (bv. de tevredenheid van de reizigers die anoniem, dan wel met toestemming van de reiziger zal gemeten worden op uniforme wijze d.m.v. een contract dat de Vervoersautoriteit in de markt zal zetten) als het meten van de prestaties van het openbaar vervoer in het algemeen (o.a. jaarlijks aantal reizigers en reizigerskilometer maar ook de benchmark van de interne exploitant bv.). De gegevens die hiervoor zullen worden verzameld, betreffen enkel anonieme gegevens.

De punten 4° en 5° tenslotte voorzien ook dat de Vervoersautoriteit het bestaande aanbod evalueert met het oog op bijsturing van dit aanbod door aanpassing van de vervoerscontracten of het opmaken van nieuwe contracten. Het gaat daarbij om de evaluatie en mogelijke bijsturing van het openbaar dienstencontract van de interne operator of het aanbod vervoer op maat (Het handelt niet over de evaluatie zoals voorzien in het BVR kwaliteitseisen) Dergelijke evaluatie dient uiteraard te gebeuren in overleg met de diverse stakeholders (bv. reizigersverenigingen, huidige exploitanten, vervoerregioraden e.d.m.). De vervoersautoriteit legt het resultaat van deze evaluatie voor beraadslaging voor aan de Vlaamse Regering (openbaar dienstencontract, kernnet) of de vervoerregio's.

Het punt 6° voorziet de mogelijkheid dat de Vervoersautoriteit ook taken inzake openbaar personenvervoer die nog niet opgesomd zijn in de punten 1° tot 5°, maar waarmee het Departement Mobiliteit en Openbare Werken is belast, zal uitvoeren in het kader van een efficiënt beheer van het openbaar personenvervoer en het voorbereiden van een organisatorisch en wettelijk kader om dit mogelijk te maken. Dit kan bv. gaan om coördinerende taken inzake de praktische uitwerking en organisatie van tarief- en ticketintegratie van het VOM, zowel binnen het Vlaamse Gewest (gelet op het toenemend aantal exploitanten) als in overleg met de vervoersautoriteiten van de andere gewesten en de federale overheid. Ander voorbeeld is bv. het geven van advies inzake beleidsvoorbereiding en/of het voorbereiden van wetgevende teksten om beleidskeuzes te concretiseren.

Artikel 3

Dit artikel definieert de DAB Vervoersautoriteit.

Artikel 4

Dit artikel bepaalt dat de DAB Vervoersautoriteit instaat voor de opvolging van de financiële aspecten van alle contracten die verband houden met het openbaar personenvervoer over de weg of het spoor, namelijk het lijngebonden openbaar vervoer en het vervoer op maat. Dit artikel regelt dus alle uitgaven inzake bovenvermelde contracten. Daarnaast omvat dit ook een aantal ondersteunende contracten inzake de evaluatie van de vervoerscontracten (bv. het meten van de reizigerstevredenheid op uniforme wijze als KPI of evaluatie van het aanbod opgenomen in de contracten met het oog op bijsturing).

Artikel 5

Dit artikel bepaalt dat de inkomsten uit de verkoop van vervoerbewijzen voor het openbaar personenvervoer dat georganiseerd wordt door de Vervoersautoriteit in eigen naam geïnd en beheerd worden door de DAB Vervoersautoriteit, met uitzondering van de reizigersontvangsten van De Lijn (die zelf instaat voor deze inning) en andere operatoren . In praktijk gebeurt de inning van de ontvangsten door de DAB Vervoersautoriteit in de meeste gevallen via de Mobiliteitscentrale die

immers instaat voor de boeking van de ritten d.m.v. vervoer op maat en deelsystemen en de inning van de hiervoor verschuldigde reizigersbijdragen.

Artikel 6

Dit artikel voorziet de mogelijkheid dat andere overheden zoals gemeenten of buitenlandse overheden (bv. Nederlandse provincies die als vervoersautoriteit bevoegd zijn voor het openbaar personenvervoer op hun grondgebied maar ook willen meefinancieren aan grensoverschrijdende verbindingen) een overeenkomst afsluiten voor extra financiering van bijkomend aanbod in het kader van vervoer op maat of van het gebruik door hun inwoners van het reeds voorziene aanbod. Voor het kern- en aanvullend net gebeurt dit door de interne operator (beheerder vervoerssysteem)

Artikel 7

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 8

Dit artikel bepaalt de datum van de inwerkingtreding van het decreet, i.e. 10 dagen na publicatie in het Belgisch Staatsblad.

Artikel 9

Dit artikel behoeft geen toelichting.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

De oprichting van de DAB Vervoersautoriteit, maakt dat deze kan beschikken over een afgescheiden boekhouding en begroting. Dit betekent dat de budget- en contractopvolging door de vervoersautoriteit op de meest efficiënte manier kan verlopen.

Werkingskosten van zowel de administratieve Vervoersautoriteit als de DAB Vervoersautoriteit zijn ten laste van het Departement Mobiliteit en Openbare Werken.

Er moet echter opgemerkt worden dat de oprichting van een DAB toelaat om duidelijke en praktische afspraken te maken met de btw-administratie over de afdracht en recuperatie van btw (en de bijhorende verplichtingen).

B. ESR-TOETS

De ESR-toets is niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Wat betreft het personeel, voorziet het decreet Vervoersautoriteit dat het Departement Mobiliteit en Openbare Werken personeelsleden van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd

agentschap Vlaamse Vervoermaatschappij - De Lijn kan overnemen om in te zetten voor specifieke taken die worden ingevuld door de Vervoersautoriteit.

Deze overname gebeurt op vrijwillige basis waarbij de medewerkers van De Lijn die in aanmerking komen kunnen solliciteren op vacatures die worden uitgeschreven door het Departement Mobiliteit en Openbare Werken. Binnen De Lijn zijn zowel de vakorganisaties alsook de medewerkers die hiervoor in aanmerking komen op de hoogte. Hiertoe zal er een apart besluit van de Vlaamse Regering worden uitgewerkt waarin de procedurele modaliteiten zullen worden bepaald.

Daarnaast zal het Departement Mobiliteit en Openbare Werken ook eigen personeelsleden toewijzen aan de Vervoersautoriteit of specifiek daarvoor aanwerven.

De DAB Vervoersautoriteit daarentegen beschikt niet over eigen personeelsleden, die bijgevolg worden voorzien door het Departement Mobiliteit en Openbare Werken, samen met de nodige logistieke ondersteuning.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

1 personeel: het ontwerp van besluit heeft geen invloed op het personeel van de lokale besturen;

2 werkingsuitgaven: het ontwerp van besluit heeft geen weerslag op de uitgaven van de lokale besturen

3 investeringen en schulden: het ontwerp van besluit veroorzaakt geen bijkomende investeringen;

4 ontvangsten: het ontwerp van besluit brengt geen wijziging met zich mee in de ontvangsten van de lokale besturen;

5 conclusie: het ontwerp van besluit heeft geen weerslag op de lokale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering wordt voor advies voorgelegd aan Mobiliteitsraad Vlaanderen en vervolgens aan de Raad van State, al dan niet na een tweede principiële goedkeuring.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over de Vervoersautoriteit;

2.1.° te gelasten over voornoemd voorontwerp van besluit het advies in te winnen van de Mobiliteitsraad van Vlaanderen (MORA);

2.2.° te gelasten over voornoemd voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, als de Vlaamse minister oordeelt dat het voornoemde advies geen aanleiding geeft tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst.

De Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken,

Lydia PEETERS

Bijlagen:

- het voorontwerp van besluit over de Vervoersautoriteit;
- het advies van de Inspectie van Financiën dd. 29/06/2022.